

1951

19.04.11

2011-04-15

Warszawa,

GLÓWNY INSPEKTOR SANITARNY
Przemysław Biliński

GIS- BŻ- UE- 4280-15-1/EK/11

P. J. Kociński
Marszałek Senatu
Wzrost: 20.04.11
nr. 3647 podpis [signature]

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Stanisław Paweł Jabłoński

W związku z oświadczeniem złożonym przez Pana Grzegorza Wojciechowskiego, Senatora Rzeczypospolitej Polskiej wspólnie z innymi Senatorami podczas 72 posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 17 marca 2011 r., przekazanym pismem, znak: BPS/DSK-043-3505/11, uprzejmie informuję co następuje.

Ad. 1

Jakie Państwo podejmują działania w zakresie ochrony Polski przed rozpowszechnianiem się takich niebezpiecznych organizmów i w celu zablokowania im dostępu?

Wszelkie działania podejmowane w zakresie kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności w Polsce, opierają się na przepisach zharmonizowanych z prawem Unii Europejskiej. Obejmują one m.in. przeprowadzanie urzędowych kontroli, w tym pobieranie próbek do badań laboratoryjnych. W przypadku wykrycia niezgodności stwarzających ryzyko dla zdrowia lub życia człowieka stosowne informacje są przesyłane w ramach specjalnego systemu powiadamiania o niebezpiecznej żywności i paszy (RASFF) do Komisji Europejskiej.

W przypadku nowych zagrożeń pojawiających się w żywności, nieprzewidzianych w przepisach szczegółowych, działania mogą być podejmowane przez Komisję Europejską np. poprzez wydanie decyzji nakazujących szczególne postępowanie z produktami, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów (wycofanie z rynku, pobieranie próbek, określenie wyglądu dokumentów towarzyszących itp.).

Jak dotąd, tego typu sytuacje, np. pojawienie się toksycznego dla zdrowia barwnika para-red w żywności, czy genetycznie zmodyfikowanego ryżu LL rice 601, który nie został

zarejestrowany w UE, obejmowały swym zasięgiem kilka państw członkowskich, dlatego wszelkie działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa żywnościowego dotyczyły całej UE i były koordynowane przez KE wspieraną przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności, który dokonuje oceny naukowej w związku z określonym zagrożeniem.

W przypadku potwierdzenia przedstawionych w ww. doniesieniu naukowym informacji, że środki spożywcze wyprodukowane z kukurydzy lub soi linii Roundup Ready stwarzają zagrożenie dla zdrowia w związku z nowo odkrytym patogenem, zostaną podjęte wspólne działania KE i państw członkowskich zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Ad 2

Czy ciągle uwalnianie się do środowiska niezidentyfikowanych, a przede wszystkim niedostatecznie przebadanych organizmów nie stanowi zagrożenia dla bioróżnorodności i zdrowia społeczeństwa?

Wydanie decyzji zezwalających na wprowadzenie do obrotu określonego organizmu genetycznie zmodyfikowanego jako żywność lub pasza poprzedzone jest długotrwałą procedurą określoną w rozporządzeniu nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy. Procedura ta przewiduje m.in. naukową ocenę w oparciu o bardzo restrykcyjne standardy zawarte w przewodniku EFSA ds. oceny ryzyka dla genetycznie zmodyfikowanych roślin oraz żywności i pasz z nich pochodzących. Naukowa ocena w postaci opinii EFSA ma na celu zapewnienie, że określone GMO nie stwarza zagrożenia dla zdrowia człowieka. Należy jednak pamiętać, że to nie opinie EFSA są prawnie obowiązujące, lecz decyzje Komisji wydane w oparciu o te opinie.

Zanim jednak Komisja wyda decyzję jest ona opiniowana przez Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, w którego skład wchodzi przedstawiciele państw członkowskich. Ww. opiniowanie polega na przeprowadzeniu głosowania nad daną decyzją.

Stanowiska zawarte w instrukcjach dla Przedstawiciela Polski na posiedzenia Stałego Komitetu dotyczące projektów decyzji w sprawie wprowadzenia do obrotu organizmu genetycznie zmodyfikowanego z przeznaczeniem na żywność są przygotowywane zgodnie z Ramowym Stanowiskiem RP dotyczącym Organizmów Genetycznie Zmodyfikowanych i są to stanowiska negatywne.

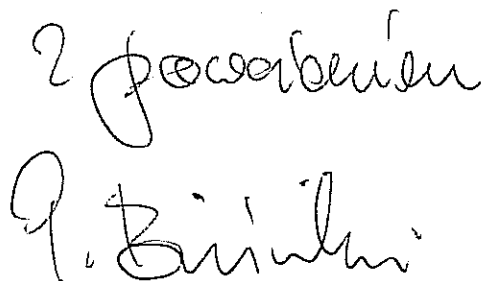
Niemniej jednak należy pamiętać, że nie tylko zdanie Polski brane jest pod uwagę podczas głosowania określonej decyzji na dopuszczenie do obrotu GMO jako żywność. Polska ma do

dyspozycji 27 głosów, a do kwalifikowanej większości głosów, która jest wymagana by ww. decyzja została odrzucona potrzeba 255 głosów (spośród 345 głosów wszystkich Państw Członkowskich). Jak dotąd taka sytuacja nie miała miejsca w Stałym Komitecie.

Należy jednak pamiętać, że w przypadku GMO, decyzje wydawane na podstawie wyżej opisanej procedury są ważne przez określony czas, tj. 10 lat. Jest to, oprócz skomplikowanej oceny ryzyka, dodatkowa bariera, która uniemożliwia bezterminowe wprowadzanie określonej żywości GM na rynek wspólnoty. Przy odnawianiu takiej decyzji, o ile wnioskodawca decyduje się na to, brane są pod uwagę wyniki badań naukowych, które mogły pojawić się w trakcie obowiązywania tej decyzji.

Odnosząc się do roli EFSA w procesie podejmowania przez Komisję Europejską decyzji informuję, że urząd ten zgodnie ze swoją misją na bieżąco śledzi literaturę naukową, zbiera i analizuje dostępne dane oraz uwzględnia je w swoich opiniach. W przypadku pojawienia się nowych badań, doniesień naukowych i zagrożeń EFSA na wniosek Komisji lub z inicjatywy własnej może dokonać ponownej oceny i zrewidować swoją opinię. Również Parlament Europejski lub Państwo Członkowskie mogą zwrócić się do EFSA z wnioskiem o wydanie opinii naukowej w sprawach objętych jego misją. EFSA organizuje również spotkania ze stronami zainteresowanymi sprawami GMO oraz współpracuje z organizacjami pozaunijnymi i pozarządowymi. Umożliwia to wymianę argumentów i poznanie opinii wszystkich stron zainteresowanych.

Jednocześnie pragnę uprzejmie poinformować, że sprawy związane z wpływem GMO na bioróżnorodność wykraczają poza kompetencje Głównego Inspektora Sanitarnego.

Przemysław Biliński